

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 119.
Hirdetések és előfizetési pénsek a kiadóhivatalba küldendők.

Fel-lős szerkesztő és kiadótulajdonos.

FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Egy évre 16 Kór. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K
Egyes száma ára: 10 fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

Két eset.

Más lapok által közölt két esetet reprodukálunk az alábbiakban és a midőn ezt tesszük, el nem mulaszthatjuk rövid megjegyzésünkkel kísérni mindkét esetet, a mely szomorú világításban mutatja be, milyen megtévelyedett, szent hivatásukkal merőben ellentétes irányu, a papi ruhához nem méltó gondolkodású emberek vannak — fájdalom: éppen az új generáció közt — azon karban, a melynek feladata, a rája bízott népet Istenfélelemre, ember és hazaszeretetre tanítani.

Az egyik eset, a melyet egy etyeki levélről a Sz. és V.-ben közölt le, vérlázító a maga durvaságában. A másik eset, a melyet a Sz. F. Ú. közölt, már általánosabb természetű, s csupán a türelmetlenségnek jellemző példája.

Különösen az etyeki botrány magyaráz meg egyet-mást, amit eddig mint pszichológiai rejtély hatott reánk. Nem találtunk magyarázatot arra, amikor láttuk hogy a „Grosz Ferenczek” közéleti szereplése milyen vad fanatizmussal irányul oda, hogy a népet, a rázást között jámbor népet a szeretet vallásainak magasztos tanaitól minél inkább eltérítse. Nem fért a fejünkbe, miként lehetséges, hogy fiatal papok, a kiknek maguknak igazi viláosságig mély jámborságától kellene áthatva lenniök és a kik ambíciójának abban kellene kulminálni, hogy azt a lángoló válasszóság érzést, a mely őket áthatja; a mely őket a papi reverenda felvételére ösztönözze, átültessek a nép lelkébe, Istenfélelemre, türelmes-ségre, felebaráti szeretetre tanítván őket —

ehelyett felekezeti gyűlölség konkolyhíntívővé, semmiféle eszköztől vissza nem riadó szöszölőivá váljanak a gyűlöletnek, a türelmetlenségnek és mindannak, a mit a val-lás magasztos tanai tiltanak.

Az etyeki eset azonban — mint világ-lam a sötétet: gyírtelen világítja meg — pillanatnyi betekintést engedett a heccz-kaplának lelkivilágának sötétségébe. Minden látni ott: a gyarló embert indulatok egész halmazát, csak azt az érzést nem, a mire a papnak legnagyobb szüksége van, a mely nélkül nem lehet a nép lelki vezetője: az igazi Istenfélelem alapuló vallásos érzést.

Az ilyen papok nem tudják helyesen felfogni hivatásukat s még kevésbé teljesíteni az azokkal járó szerent kötelességeket. Az ilyen papok sárba tiporják a papi tekintélyt, a melynek pedig érintetlenl és meg nem közelíthető magasságban kellene a nép fölött állnia. Az ilyen papok szemelmeiben vezetett nép között nem csoda, ha az erkölcsök miud jobban elvadulnak, eldurvulnak.

Mit tiszteljen, mi iránt viseltessék kegyellett az egyszerű falusi ember, a mikor papja oly botrányos viselkedést tanusít oly aktusnál, melyet arra kellene felhasználnia, hogy a közönség magába szálljon, hogy a földi lét mulandóságára figyel-mestve, arra tanítson, hogy Isten előtt mindannyian egyenlők vagyunk — mon-dom, olyannyira megfeledekezik magáról és viselkedésével oly vihart provokál, hogy szidalmakkal halmozza el, hogy a tisztel-letlen kifakadások és fenyegetések egész árja zudul ellene, akkor, a mikor éppen

functióját végzi abban az ornatusban, a melyre csak mély áhitattal kellene minden-kinek föltekinteni.

S az ilyen sivár, hideg lelkűtől em-erk kezébe van gyakran látva a nép szellemi és lelki vezetése. Mit lehet várni és reményíteni az olyan pap működésétől, a ki a temetési aktus közepette a poharazó kompániára gondolva, kegyeletet sértő módon s az, vagy akar a temetés rendezésis szokásain változtatni, hogy olyan botrány-jeleneteket keletkezten nyomában...

Régi harcosz szellem maradványa ez, a mely csak politikai vágyak kielégítésére való eszközt lát a népben, annak vallásos buzgóságát felhasználva. A lepel Grosz Ferencz urról lehullott. Ime itt a tudósítás:

„Etyeken e hó 6-án volt a busu, mely napra véletlenül két temetés is esett, a melyeket litánia után végeztek el az ottani római katolikus képlán, Grosz Ferencz. Az első, egy négy gyermekét itt hagyó fiatal anyát eltemette szépen, de már a másodiknál ideges lett és egy olyan botrányt produkált, a melyt Etyeken még nem láttak és a melynek tekintetét a busuai hangulatára, könnyen beláthatlan következményei is lehetnek volna. A halott a 69. sz. es. kir. gyalogezrednek egy tényleges szolgálatban álló katonája, a 23 éves Partl József volt, a ki a katonaságnál megbetegedett és hosszas kórházi kezelés után haza hozatta magát, hogy kedvesei körében haljon meg. Az ifju halott temetésére kivonult a község egész fiatalága, kivonult a községi lakosok nagy része busuai vendégeikkel együtt, kivonultak a legénységbebeli lövészek, hogy elhunyt társuknak egy sortzzel a maguk részéről is megadják a végtisztességet — és kivonult azoknyivl egy zenekar is, hogy az ifju halottat gyászindulattal kísérjék örök pihenő helyére.

TÁRCZA.

A tolvaj.

Vacsora után, miután Zsuzsó az asztal körüli babrárt, az urak pipára gyújtottak és a vlogény kiment az ámbutúra — újabb szokás szerint egyedül, — a tekintetes asszony vallani kezdte Borist. Boris egy riadtképi, kinnal-fésült kis falusi szolgáló volt, olyan láthatólag csupa kézből meg-járból öszetátokt parasztlány, — körül mégis egy vélekednek, hogy kezeleten-lábatlan. Így esténkint a kapus dolgait is ő végzette és ő volt a felelős azért, a miről most a tekintetes asszony megfirtatta: Hogy jól bezárta-e az utcaajtót, benézett-e az ólakba, megmondta-e a hentesnek, hogy erőszake el a kutyát is a lánczról?

Rettenetesen félt a tolvajoktól a tekintetes asszony; a mindig, egész életében. De sokszor jobban mint most, mikor a kerti ház tele volt mindenféle kinoscel.

Oda horiták be, immár ládákba zárva Zsuzsó kelengyjét. Két hét választotta el őket az eaktvő napjától. Teljesen kézen voltak mindannel. Micoda veszedelem és fellorulás volna az, ha most emel-nének el valamit.

— Nem vettél észre semmi bajt, Boris?

— Igenis nem, kezét csokolom.

Zsuzsó nevetelt, Gyönyörű, teljesen ép fogosora volt, kicsit nagy, de tde szája és a hangja kelle-

mes althangon csengett. Erős, megteremtő leány volt. A sötét-szőke haju, lágy vonású asszonyok fajtájából, a kik soha sem tűnnek föl, nem hódítanak, csak szeretnek. Sokszor csak egy álmot látnak életük végéig. Olykor egy férfit, kit a hozományuk vagy a megfontolás hozzájuk vezet. De ezt az egyet is az életük végéig.

Mondott valamit. Hogy sohase féljen a mama. Angyalok őrzik azt, a mi egyszer a mennyasszony. Az ajtó felé ment, kilépett a vadszölös ámbutúra, mely most tele volt a loncst reszadák és holtirotpok bűnbevezető állatával és onnant kérdezte vlogényétől:

— Nos, nem igaz?

A felelet, ha volt, ha nem volt, belezsett a csengetyűl éles csattogásába. Drótonjáró, nehéz lási csengetyű volt, türelmetlen kéz lehetett az, mely így megrátotta.

A tekintetes asszony eláspadt és Boris és nélkül rohant ki.

Este volt már. Tul a kilenczen. Ilyenkor be-végződik a nap azokban a tágas, fehér függönyös, ambuitos vidéki házakban, melyekben a boldog emberek laknak. A mi eszentul váratlanul kinyit-tatja az ajtót, már nem leten munkája, hanem szű, kint a fekete névű jó társaságban nem illik kimondani.

Az urak letették a pipát. Zsuzsó visszajött, magával hozta a vlogényét is, hozzá simult. A tekintetes asszony összes atyafiságának hirtelen kimulására gondolt.

Künn, a konyhán átvesztő uton, melyre, jó vidéki szokás szerint, a teljesen idegen jövevények

kalálhattak legelőbb, csicseregtt egy különbe, inkább autogóráról való asszonyi hang. A bejárat kerete, tapogatózóztól, fél, nem iszikottott egy kicsit, aztán benyitott a világos obédőbe.

— Jé estét.

A hátnak megdöbbenve néztek rá. Ismerték mindnyájan, bár a nevet sem tudták és sokszor beszéltek még vele. De sokszor látták. Hol lóháton, hol furesa, kagylóformájú kis kocsiyan vágatott el. Ilyenkor az ablakhoz szaladtak és mindig akadt valaki, aki így szólt:

— Az a bizonyos, a kastélyból.

Két hét óta lakott ott. Senki sem tudta honnan jött. Egy rrggel csak ott volt, kinyitotta a lakatlan szobák ablakait, virágokot hordatott föl és fehér ponyvákban sokszor kibánygkolt az erkély oszlopa mellett. Olykor lekiáltott az öreg agglény bíróra:

— Jöjjön föl, majomkam!

A báró pedig intézkedett, hogy lovat nyergel-jenek kocsiba fogjanak a kisasszonynak.

Többnyire e végtelen, poros alföldi utakát járta a ha viszetés, a lova füle mellett mindig volt egy kis bokréta.

Olyan bizonytalan kord, sápadt arcú, széke asszony volt. Lehetett huzevó, a kit elfonyaszott valami titkos szenvedés. Lehetett nagyon éves, kinek lányos karcsúságát, nyugtalan vágyak őrinték meg. Nem volt szép, és csunya. De a nyakán esodatos formájú hajcsomók röppöttek, a szoknyájának leirhatatlan suogása volt. A szemét bántotta a világosság, kicsit hunyorgatott, de aztán

A halottas ház a Horváth-utca küllő végén van, a honnan a halottas menetek ezen az utcán végig, a vásártérrel át a szűlcse egy részén keresztül kellett volna a temetőbe vonulni. Gross káplánnak azonban ez már sok volt, bucsu volt, a plebiánán sok a vendég, ő maga meg este el akart utazni néhány napi szabadságra, gondolt egyet s rövidesen akart végezni a temetésről, tehát a rövidebb irányban akarta a halottat kivitelni a temetőbe, mert így egy félórával előbb végezhetett volna. Midőn a szándék nyilvánosságra jutott, igyekeztek kapaztatni a papot, ne tegye ezt, mert a jelen volt nagy közönség nem nyugszik meg ebben. Ilyesmí mások soha sem történt meg s a jelzett utirányban talán még sohasem vittek halottat, miért akarja most utolsó útját megörvödíteni, a melyen oly nagy és általános részvét kéri az újat. A *hőshérhajú, őregesége* ügyekül gyámoltját vezette apa: *Parti Mátyas* *üzesselt késsel sírva kerte a papot, ne tegyen rajta ily ségységet, ne vesse ki az ő drága halottját a gyepesoron, hanem engedje, hogy ez a tengeruryi nép, úgy mint mások a rendes uton adhassa meg végős tiszteletét a korai sírba dől hadfának.*

Nem használt semmi sem, a pap a *kintorral* és a *kereszettel* befordult a közön s *ment a hegyen lefelé, a közönség pedig zúgódott, vastagabbán vastagabb kifejezések hangzottak el, — bár a higgadtabb elem csendesítette a békétlenkedőket — s a menet elindult nagy zúgással és a kintor nélkül. — Meneteközből „lökjétek le!”, „tüssétek le!”, „vegyétek el a keresztet tőle!” és hasonló kifejezések hangzottak a halottak kísérése nagy néptömegből. Gross káplán végre látva azt, hogy a közönség nem lágit, megdondotta a dolgot, megfordult, utána sietett a menetnek s nem sokára utól is érte azt. Itt azután valami erőltetett kifogással indokolni akarta eljárását s beszélni akart a zúgó néphez, de *örvidi száj és beszédnek közepette nem engedték szóhoz jutni. Így azután a rendes uton, halotti induló mellett kiérték ki a 1500—2000 főnyi nép az új halottat a temetőbe.**

Öt a halottasház előtt ez a zúgolódó, részben bucsui hangulatban levő emberitömeg egy löporos hordóhoz hasonlított, melynek csúcsa már egy s csak néhány pillanat s levegőbe repül az egész környeztet. Istennek ezen első sorban politikában utazó szolgálója, ez a fanatikus természetű káplán, bizonytalannal nem gondolta meg, hogy az ő hetenkéntes mely végzetes kimenetelű következményekkel járhatott volna. Ő bűntudán verte a mellét, mondván, hogy a temetést ő vezeli, ő parancsol abban, hogy az merre menjen, de bizony

megtalálta a hangját és egy csapásra tért foglalt. Elmondta, hogy a kastélyból jön.

Talán későn is, fel fogás szerint. De hiszen a világban, az igazi világban ilyenkor kezdődik az élet. Delőlőt már kildött valakit. A tekintetes asszony bizonyosan emlékszik. A gyngygyutkot akarta. Láttá, szereti, imádja, meghal érte. — Akarja. Barmennyi pénzért, de akarja. Még ma.

Betessékelték a vizit-szobába, leültették és köréje telepedtek ők maguk is. A vendég sorra megnevezte űt. Az urakat, a tekintetes asszonyt, Zeuzott csak úgy feltüntetne, hanem mikor a völegényre került a sor, megakadt a szeme. Keztyús újját a szájára tette, mintha tündökött volna valamin.

— Ugyan hol is láttam én már ezt a bogarat?

De csak egy percig. Ránézbaszótt homloka kiderült. Emlékezett rá.

Öt-hat napja lehet, hogy először látta. Megszomjazott, lezavált lováról egy pusztaí kut mellett és föl akarta húzni a nehéz vedret. Nem sikerült, megharagudott, szerette volna szétrgni az egész kutat. Akkor aztán valahogy segítségére jött ez. Igen, ez Megimerte a ruhájáról, fekte be hajuzáról, főképen pedig a nyakendőjéről melynek színe és formája arról beszélt, hogy ez a fiatal ur, ki a vidéki gazdálkodók szűke lódenjét viseli, a szíve melyén nyugtalan nagyvilági álmodat táplál.

Ez volt, emlékezett rá. Vizet adott neki aztán elváltat. Másnap, harmadnap, ugy sejt,

nem akadt olyan jámbor lélek, a ki hallgatott volna rá.

Emberemlékezet óta még egyházi botrány nem volt Etyházen. Gross Ferencz néppárti agitátor és reménybeli gánthi plebiános vágyakozott arra a kérés bábárra, hogy éppen bucsu napján produkáljon egyet, hogy így annak birét a sok bucsui vendég melegeben magáról vibesse messze földre. Hisztek és reméjük, hogy a nevezett káplánnak leges leges hatósága észre lohasz töríteni őt és meg fogja érteni vele, hogy sohasem szabad ezem elől tövesztetni azt, hogy egy 3000 főnyi egyház-közönség nem lehet egy szeszélyes káplán járszallagján vezétni ide s oda.*

A másik esetet szárazon kommentár nélkül adjuk le. Megtörtént tény ez is és szomorú jele, mint mondtuk, a trémetlenségnek. A közlemény így szól:

„A vallási béke — úgy látszik — még mindig nem áll helyre Fejérmegyében. Csak a múlt napokban történt, hogy Nyerges Czeccilia moóri r. kath. hajadon férjhez ment Simou György székesfehérvári ftszerkesztőből, Simon Sándor alkapitány fivéréhez. A menyasszony esküvője előtt egy nappal elment a moóri kapuczinusokhoz, hogy az ily alkalommal szokásos gyónást elvégezze. A barátok azonban megtagadták a gyónás szentségének kiszolgáltatását, mert Nyerges Czeccilia, mint római katolikus, a református Simonnal lép házasosságra. Azonban mégis hajlandók lettek volna a meggyóntatásra, ha a menyasszony reverzálist ad arról, hogy születendő gyermekeit mind katolikusokká kereszteltesse. Ezt viszont ja menyasszony tagadta meg és így az esküt az anyakönyvezés előtt történt meg első sorban — megelőző gyónás nélkül. És az új pár mégis boldog a világ éppen úgy forog mint odaj, mire a moóri barátoknak — szerencsére — semmi betolyásuk nincsen.*

Az orvosok harcaza.

Többször és részletesen foglalkoztunk azzal az áldatlan hajszával, a melyet a székesfehérvári orvosok dr. Vizeleki Frigyes ellen olyan időben inauguráltak, a midőn logikus észjárás szerint, de az orvosok által tett első fejlejtésben is elismerve: azért olyankor tették, mikor — hitük szerint — az egy orvostársuk ellen árulkoztak. Miután a harc további folyamán az orvosok konkrét vádakat is hoztak fel Vizeleki ellen s mert ezekre nézve a vizsgálát eredménytől tettük függővé úszelőn-

megint ott állt a kut környéken, sápadt arccal, remegő szájjal és véglyben még szemeknél nézett rá. Ez is, mint minden fogékony férfi, kit sorsa az ő közelébe hozott.

Körben folyt az egyezkedés, melyben a tekintetes asszony feltűnően szokatlan, tetetetlen engedelmességgel vett részt. Odáig érte kedves tyúkját, odaigért volna mindent: a világot, lelke üdvösségét, csak . . .

De ha megkérdezték volna tőle, hogy mit tesz föl erre a csak-ra, talán meg sem tudott volna felelni rá. De érzett valamit, Valamit, a mi jön, még messze van. Szemmel, föllel el nem éri, de ahogy elindul és jön, ezen oly biztosan érezte, mint az anyamádár, ki szárnyai alá kapja fiocskáit. Pedig a héját akkor még nem is látja senki.

Odáigért mindent és a látogatónak nem volt már több dolga. Föállott; búcsuzni kezdett.

— Tehát megkapom.

— Holnap.

— És én akkor kifizetem.

A tekintetes asszony régi jó neveléséből tiltakozni akart a fizetés ellen, de csak hágyadtan hajlott le a feje. Szégyemben maradt.

— Valaki eljön a pénzért. Valaki a családból való.

Újra végig nézett rajtuk, és szeme megpillent a völegényen.

— Talán a fiatal ur . . .

— A leányom völegénye — szólt illetlenül hangosan a tekintetes asszony.

— Ah, annál jobb — szól az a bizonyos a

ket, ennek befejezése előtt nem szóltunk volna a dologhoz, ha közben olyan esemény nem történik, a mely erőlcős kötelességünké teszi a nyílt állásfoglalást.

Mielőtt a közbe jött eseményt magunk regisztrálnók, ismételnünk kell korábbi cikkünknek néhány kijelentését. Azt írtuk, hogy tekintet nélkül arra: vajjon bizonyos-e Vizeleki dr. az ellene fölzottak vádában, az orvosok inkorrektül jártak el, midőn vádjaikat nem akkor tették meg Vizeleki ellen, midőn az a cselekményeket — szelintük — elkövette, illetve azok az ő tudomásukra jutottak, hanem akkor, a midőn — ismét szelintük — ez a Vizeleki dr. egy orvostársuk, tehát az „az orvosi kur” ellen fordult. Ebből logikus észjárással csak azt a következtetést lehet levonni, hogy az orvosok orvostársuknak minden orvosi hibáját, vagy bűnét a közönség ellen megbocsátják, ha — ellentek nem fordul. A mi röviden annyit tesz: a közönség ellen minden szabad az orvosnak, a mig az orvosok ellen nem lép fel.

Miután az inobjektív indokból eredő fejlejtés előttünk — s minden elfogulatlan ember előtt — világosá tette az üldözési szándékok, az üldözés formája ellen és idokai miatt, keményen állást foglaltunk, miding hangszólva: nem Vizelekit, de az üldözöttet védjük, mert hogy Vizeleki követelt-e el valamelyes büntetőendőt: még nem tudjuk, lehet bűnös, lehet ártatlan; de hogy az orvosok súlyos inkorrekttséget követtek el, az már bizonyos.

Ezeket ismételvén rá, térünk most cikkünk lényegére: Vizeleki Frigyes dr. csakugyan nem maradt meg a vármegegyi tisztikar kebelében. Mi magunk — a kik állást foglaltunk üldözöttes ellen — tartozunk az igazságnak azzal, hogy ezt világosan kijelentsük.

Ismerteses dolog, hogy Huszár Ágoston alispán az orvosok első fölzottára konkrét vádakat kért az orvosoktól, miután azok beadnyukban azt írták: az inkolegialitás vádja mellett még más, súlyosabb dolgokat is tudnánk Vizeleki Frigyes ellen felhozni . . .

Az alispán felhívására az orvosok be is terjesztettek egy több pontból álló vád iratot, a melynek vizsgálátával Huszár Ágoston alispán Széts Árthoz megyei főjegyzőt bízta meg. A főjegyző dr. Vizeleki Frigyeset — mint járóorvost, tehát megyei

kastélyból. Csendtelen gyorsan mozogtak az orra cimpái, mintha szimatolt volna.

— Hiasen a családból való. Tehát aljón, holnap délután 5 órakor?

— Öt órakor, mondta a völegény beteg hangon. — Mintha álmalban, mintha lázban beszélt volna. Nagy zavarában szép nyakendőjére tette kezét.

Most már rendben volt minden, a beteg elbucszott. Kezét szorították vele, ki is kiáérték a kastélyt.

Boris ott állt a nagy kapukulccsal és nyugodalmas jödejszakt kívánt neki. Utána hangos csörtetéssel és nyirkorgással, a melyt csak egy ilyen kezettel, láthatlan tud elkövetni, be is zárta az ajtót. Még is próbálta. — Tudta, hogy ő lelel itt minden hibáért s nagyon megzavilotta a tekintetes asszony szavát. Micoda fölfordulna, másoda szerencsétlenség lenne abból, ha innen, épen az esküvő előtt, emelnék el valamit . . .

Az idegen asszony már künn volt. [Megigazította fején az illatos csipkét, Székeskapta sulogó, szögös, mesélő selymet. Ment egyenesen a kastély világos ablakai felé. Negy öt lépésnyire már nyugot köszönt neki az alabárdos éjjeli őr, ki „mostanában túlságosabb éberség okáért, külön föllétre pállinkát kapott a tekintetes asszonytól minden reggel. — Mikor pedig a hidra ért, alázatosan tértek ki utjából a csirkáló aszádrak.

Ment vigan, büszkén, bántatlanul, szabadon. Vite magával az ellopott boldogságot.

tisztviselőt — nyilatkozat tételre hívta fel a vele közölt vádpontok iránt.

Dr. Vízteleki Frigyes néhány nappal ezelőtt adta be válaszat a vádakra s ugyanekkor folkerezte Szűcs Artur főjegyzőt, ennek lakásán. Partfogását kérte — ehhez joga volt —, megmagyarázást neki bizonyos pontokat, a melyek különbözőképpen foghatók fel, ehhez is joga volt. De a mikor távozóban volt: pénz! néhány százast akart a főjegyző kezébe csuszatni.

Szűcs Arthur azt tette, a mit minden tisztességes ember színtelen megtehet volna. Vízteleki Frigyes doktort pénzzel együtt hajtotta ki lakásából. Együttal pedig jelentést téve, az alispánnak, kérte, hogy a vizsgálat megtartása alól fölmentessék, mert most már nincsen meg benne a bírói tiszt végzéséhez szükséges objektivitás. Most — ugy tudjuk — maga Huszár Agoston alispán fogja a fogymli vizsgálatot vezetni.

Ez a száraz ténylés, a mely a megyei tisztikar elé is jog kerülni. Noha tanuk és már bizonyítékok nincsenek, a vármegyey főjegyző jelentése erre tökéletesen elegendő bizonyíték.

És ez a száraz tényállás involválja maga után, hogy már most mi is hangsúlyozzuk: dr. Vízteleki Frigyes nem maradhat meg a vármegyey tisztikar kebelében. Ugy tudjuk, — a mennyeire az ilyet a vizsgálat befejezte előtt tudni lehet — a Vízteleki ellen felhozott pontok részben közjegyző előtt irt okmányokkal megvan csakolva, részben olyan jelentéktelen természetűek, hogy azok miatt Vízteleki Frigyesnek állása meg nem ingott volna. Hangsúlyozzuk azt már rég, hogy a vármegyeynek nem gavalloerokra, hanem kötelelenségét teljesítő tisztviselőkre van szükség. De, hogy egyik vármegyey tisztviselőt a másikat megvezetgetni akarja: ez a polgári tisztességes ntközik bele s az ilyet törni nem szabad. Vízteleki Frigyes nemcsak a főjegyzőt sértette meg mélyen, mikor feltételezte róla, hogy megvezetgethette, de megsértette az egész megyey tisztikart is, a mely megyeyi tisztikar pedig e tekintetében első az országban. Fejérvármegyében fehér holló a fogymli vizsgálat s a fejérmegyeyi közigazgatás minden lapja tiszta.

Csak a napokban volt, hogy dr. Burckhard Bőváryy Rezső egy régi, érdemes megyeyi tisztviselő bucsuján a megyeyi tisztikar szelleméről beszélt s nem hiába, hogy olyan kitörő viselkedés talált e beszéd. Ősz alispánjától kezdve, a rangban legutóbbi 6 irnokig nemcsak a köztudatban, de a szabad szájú fáma előtt is mindenkor tisztán állt e megyeyi tisztikar, s a multbeli és jelenlegi főispán mindenkor jól vigyáztak arra, hogy ide közénk, még a nagy Galeotto se férközhessen. Ha másképpen lenne: e feleslegzi vizsályoktól megvert népesség közt régen klikkek képződtek és készhgyigymenőbarok lettek volna.

Hogy azt a szerencsétlen s üldözött embert mi vihette e lépésre, elképeli sem tudja a józanul gondolkodó. Azt kell hinn: a megzavarodottság, a félelem az erősebbekkel szemben. Bármí vitte is: magát tette vele tönkre.

A kik mellette voltak a hajza miatt, mi is kénytelenek vagyunk elismerni: ezek után Vízteleki Frigyes a megyeyi tisztikarban nem maradhat, tekintet nélkül arra, hogy egyéy fogymli ügyey hogyan végződnek? Mint olyan embert, a ki ellen az erősek indítottak hajazat s e harczában követte el végzetes lépésőt: őszintén sajnáljuk, de nem mi: ő ejtette el önmagát.

Az ellene indított hajazáról, az orvosok eljárásáról már elmondottuk véleményünket, azt a magunk részéről fentartjuk.

F. L.

HÍREK.

— Személyi hír. *Szőgyény-Marich* László berlini nagykövet családja szerdán nyári tartózkodására Csóóra érkezett. A nagykövet maga csak nyolc-tíz nap múlva érkezik meg.

— Honvédhuzarok lövésznye. Szen-Iványon e hó 20-án a hadgyakorlatok alatt a megyében idős honvéd huzarok lövésznyt rendeznek. Gr. Zichy Jenő, a ki most Hagusban Mirkó, herceg eskütvényét idősök ekkorvisszerkezik a kastélyban személyesen fogja vendégeit fogadni.

— A péthi dalhangverseny. A székesfehérvári polgári dalkör tudvalevőleg holnap, vasárnap Péthén dalhangversenyt rendez, a melyre Székesfehérvárról 3 óra 30 perczkor külön vonat indul. A hangverseny programja a következő: 1. „Házank” — Wimmertől. 2. „Régi nótá” egyveleg — Lányi Ernőtől. 3. „Pepi-tant” — Genesztől. 4. „Legszébb madár” egyveleg — Mocmárytól. 5. „Éti ima” — Kreuzertől. 6. „Erdő alkonya” — Merschertől. 7. „Borda” — Kőlesztől. A dalkör tagjain kívül a kirándulásban a székesfehérvári kerekpárosok is részt vesznek, versenyképpen tevének meg az utat Pethre. Ezeknek indulása 3 óra 15 perczkor lesz a Hármas-hídtől. A tatarsz kirándulásra jegyek délután 2 óraig az Outhou-kávéházban kaphatók.

— Hadihajók gyakorlata. Ercsi közelében e hó 25, 26 és 27-én a Danus monitorok fognak lögyakorlatot tartani.

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter *Kajcsy Sándor* nyug. ref. tanítót Csurgóra helyettes anyakönyvezetővé nevezte ki.

— Névváltoztatások. *Zsidó* Károly hercegnéfalvai eszandór nevé „Zsolnai”-ra, *Korpa* János budapesti ev. ref. tanító nevé „Korpornai”-ra változtatva. — A fejérmegyey tisztölt szövetség ez idej rendes évi gyűlést *Vaalon* e hó 20-án dr. *Burckhard Bőváryy* Rezső szövetségi alelnök vezetésével tartja meg.

— A merénylőt tetteste. A *Kovács* Alajos dóli vasuti felügyelő-állomásfőnök ellen mult heten végrehajtott merénylet általános részvételt keltett a városban. A súlyosan sérült állomásfőnök immár felgyógyult a betegsége nek ideje alatt *Polgár* József állnök, egy szerencsés ötlete nyomán a tettest is kipulathatta. Néhány nappal az állomásfőnök a lani merénylet előtt ugyanis Polgár ellen szintén követtek el hasonló merényletet, a mely azonban nem sikerült. Az állnök csettörökön este haza mentében meglepve vette észre, hogy feje mellett két nagy kődarab zuhan le a földre, de akkor azt hitte, hogy valaki pajkosságból dobál messzebb helyről s nem nagy fontosságot tulajdonított az esetek. Mikor aztán Kovács állomásfőnök fején taláta egy szintén láthatatlan kezektől erősz hatalmas kődarab, Polgár csak ekkor gondolt vissza a csettörök esti csetre. Kutatni kezdett azok nerei után, a kiket legutóbb ő és az állomásfőnök megbüntettek s gyanyja *Szűcs* János segédkálauzra esett. Sztőt behívatta az irodába s kérdőre vonta a merénylőt. Ez semmit sem akart tudni a dolgról, a mire az állnök azt a kijelentést tette, hogy ha 24 óra alatt a tettest meg nem nevezi, a rendőrség előtt ő fogja gyanusítani a tett elkövetésével. Polgár ezzel remélte, hogy Sztő elárulja magát. Másnap be is állított a kálauz, hogy tudja már kisdoda volt a tettes: *Jóé* Ferencz mozdonyvezető.

— Igazolni tudná azt az állítását, kérdezte tőle az állnök?

— Tessék alkalmat adni, hogy gyanutlanul beszélhessek *Jóóval*, ez maga fogja kijelenteni, azt Sztő

Az állnök erre hétón egy félreeső helyet jelölt ki Sztőnek, a melynek egyik rekeszében, előre meghatározott időben Polgár és egy irnok helyezkedek el, a másikba pedig kevés vartatva megkezezt Sztő, *Jóé* Ferencznel. A két egyelő astán a vékony deszka falon át kihallgatta a gyanusítottak diskurzusát. Sztő azt mondta *Jóó*nak:

— Te, azért hívtalak ide, mit tegyek, reám gyanusítsanak.

— Semmit, mindig csak azt mondj: nem te voltál. Ha te se szólás, én se szólok: nem jöhettek róla...

A beszéd további folyamán is több olyan nyilatkozatot tett *Jóé* Ferencz, a melynek alapján meg lehetett állapítani, hogy ő követte el a könyony végzetes vállható merényletet. Másnap az állomásfőnök meg is mozdonyra álltete *Jóé* t, hogy az adatokat annál könnyebben össze lehetesen szedni ellene. Közben a mozdonyvezető — megsejt-hozott talán valamit az áruláról — Boglárón a mozdonyról levetette magát, — az ő állítása szerint csak megsejtülve lezuhant — és erős zúzódoakkal hosták haza Székesfehérvárra, a hol most Major-utczai lakásán betegesen fekszik. Ha felépül, akkor állítja elő a rendőrség.

— Elégtétel. A szabaddattányi iskolában történt brutalitásokról, — amelyek egyik áldozata hónapokon át volt a *Szent-György* közoktatásban — *irván*, szová tették *Csapp* Stefánia tanítónő vilkesztését is, a ki erre a „Fejérmegyeyi Napló”-ban közölt nyilatkozatában sértő szavakkal illette lapunk szerkesztőjét, *Fényes* Lászlót. *Fényes* a tanítónő ellen saját-pert indított, a melynek vizsgálati stádiumában *Csapp* Stefánia kijelentette hogy hajlandó elégtételt adni lapunk szerkesztőjének, ha ez kijelenti, hogy őt a czikk által nem női becsületében akarta megsérteni. *Fényes* erre az alább következő nyilatkozatot tette *Tomory* vizsgálóbíró előtt s mint-hogy *Csapp* Stefánia a sértésre elégtételt nyujtott, szerkesztőnk ellene az eljárás becsütését kérte. A hivatkozott nyilatkozat a jegyzőkönyv száva szerint a következőképpen hangzik:

„A mit én cikkekben megírtam azt természetierleg fenn is tartom. A „bőzsdáma” kifejezéssel soha sem is volt szándékomban *Csapp* Stefánia női becsületét sérteni, mert ahhoz elő sorban jom, másodszorban okom sem volt és nem is lenne. *Csapp* Stefánianak tanítónői viselkedés jellemest csupán cikkekben a bőzsdáma jelzővel, nem pedig olyan tenedenciával, mint ő védelme érdekében szétszégessenek látja azt a cikzike magyarázni.

Hogy maga terhelt nő sem női becsületében érezte magát sértve cikzike által, ezt legjobban az a körülmény mutatja, hogy ellene — a törvényes uton elégtételt szerződ — *Szűcs* Jenő nem tett a bíróságnál, hanem egy cikzikeben védekezett tanítói működése mellett a körben sértette meg személyem. Egyébként közzszaggott tudomásom veszem a kellő elégtételnek tekintem, hogy *Csapp* Stefánia kijelent, miképpen az inkriminált szavakat felbellelősen írta s azokkal személyem terét nem akarta, illetve azokat fenn nem tartja.

A bünyádi eljárás további folytatását tehát *Csapp* Stefánia terhelt nő ellen nem kívánom.

— A postásnő halála. A helybeli posta- és távirda tisztviselői karnak gyása van. *Raschka* Paulina, aki a 30-as évek óta volt a helybeli postánál szolgálatban, 65 éves korában elhunyt. Ma délután volt temetése, tisztárra nagy részvétele mellett. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki.

Alulírottak mély fájdalommal jelentik a felejtethetlen szeretett testvér, magyucné, unokatestvér és rokon

RASCHKA PAULINA

posta- és távirdaasszonő

f. évi július 11-én reggel 10 órakor hosszabb szenvedés után történt gyászok kimúlt.

Hált tetemei f. hó 12-én d. u. fél 8 órakor fogtak a *Szt.-György* kőrházból a *Szt.-Háromság* sarkkerében örök nyugalomra elhelyeztetni.

Székesfehérvárott, 1902. évi július hó 12-én.

Béke lengjen porai felett!

Raschka M.

min. testvér.

Markovics Ötmar.

Markovics Gyula.

Rudolf János.

Dorich Ferencz.

Rudolf Márton.

min. unokatestvér.

— Dalestélyi Lovasbérnyben. Érdekes d-estély volt — mint nekünk írják — e hó 10-én Lovasbérnyben. *Nándasy* Géza, a fővárosi szénegérgárda tehetős tagja, vidéki köruton van a nyári

